

Årsplan Lillestrømbarnehagene 2023/2024

Blaker barnehage

Innhold

1	Innledning.....	2
2	Årsplan og andre styringsdokument.....	2
3	Barnehagens visjon og verdier.....	3
4	Barnehagen vår	3
5	Barnehagens pedagogiske virksomhet	4
	Barnehagens satsningsområde: Psykososialt barnehagemiljø og sosial kompetanse.....	4
	Barnehagens satsningsområde: Inspirerende leke – og læringsmiljø.....	6
	FNs bærekrafts mål.....	7
6	Barnas progresjon.	8
	Omsorg	8
	Danning	10
	Lek	12
	Læring.....	14
	Mangfold	16
	Språkstimulering i barnehagen.....	18
	Barnehagens digitale praksis	20
7	Barnehagens arbeid med endring, fagutvikling og implementering.....	21
8	Vurdering og analyse av måloppnåelse 2023-2024.....	22
9	Plan for kvalitetsutvikling og implementering.	23
	1. Virksomhetsplan barnehageområdet	23
	2. Kvalitetsplanen for omsorg- leke og læringsmiljø	23
	3. Barnehagens utviklingsområder - språkmiljø.....	23
10	Overganger.....	24
11	Foreldresamarbeid	25
12	Våre samarbeidspartnere	25
13	Kalender	26
14	Kontaktinformasjon	27
15	Kildehenvisning/bakgrunnsdokumenter.....	27

1 Innledning

Barnehagens årsplan skal vise hvordan barnehagen arbeider for å omsette rammeplanens formål og innhold i praksis. Som en del av det lokale kvalitetsarbeidet i Lillestrømbarnehagene skal arbeidet med årsplan sees i sammenheng med Kvalitetsplan for omsorgs- leke og læringsmiljø. Sammen med Lillestrøm kommunes verdier, tillit, inkludering og nyskaping er kvalitetsplanen barnehagenes felles pedagogiske plattform i utvikling av det pedagogiske tilbudet.

Vår årsplan skal primært være et arbeidsredskap for oss som jobber i Blaker barnehage, og en tydeliggjøring av hvordan vi forstår rammeplanenes formål og innhold. Planene gir oss rammer i arbeidet med barnehagens pedagogiske innhold, som vi skal planlegge og vurdere etter.

Årsplanene retter seg også til foreldrene, vår viktigste samarbeidspartner i arbeidet med barna. Den skal være til informasjon, samt bidra til å skape dialog og samarbeid, til det beste for barna. Når vi bruker betegnelsen «foreldre» i årsplanen, omfatter dette også andre foresatte.

I tillegg skal årsplanen gi informasjon om vårt pedagogiske arbeid til eier (Lillestrøm kommune), barnehagemyndighet, våre samarbeidspartnere og andre interessenter. Årsplanen skal fastsettes i barnehagens samarbeidsutvalg (SU).

2 Årsplan og andre styringsdokument

Lov om barnehager og Rammeplan for barnehager er grunnlaget for vår drift. Årsplanen skal vise hvordan vi arbeider for å omsette rammeplanens formål og innhold, samt barnehageeiers lokale tilpasninger til pedagogisk praksis. I Lillestrøm kommune har vi flere kommunale styringsdokumenter, som er utarbeidet med forventning om å sikre god kvalitet i vårt pedagogiske arbeid og for å støtte barnehagene i arbeidet. Årsplanen skal være et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og dokumentere våre valg og begrunnelser.

Lillestrøm kommune har vedtatt FNs bærekrafts mål. Et viktig bidrag fra barnehagene i dette arbeidet er å gi barna forståelse slik at de kan være en del av fremtidens løsning på klima- og miljøproblemer. Barnehagene skal bidra til at barna kjenner til relevante bærekrafts mål. Barnehageåret 2023/2024 skal barnehagene arbeide med bærekrafts mål 12.8 og 13.3

Våre kommunale kvalitetsplaner vil sammen med årsplanen, være arbeidsredskap som viser hvordan vi jobber og hva vi vektlegger i vårt pedagogiske arbeid.

3 Barnehagens visjon og verdier

Visjon - sammen om en god oppvekst.

Barnehagens verdigrunnlag bygger på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon (Jf. Barnehageloven §1). Barnehagen skal fremme demokrati, mangfold, gjensidig respekt, likestilling, bærekraftig utvikling, livsmestring og helse.

I vår barnehage skal alle barn oppleve å møte autoritative voksne som viser varme og omsorg. Personalet anerkjenner og ivaretar barndommens egenverdi.

I vårt arbeid med barn, foresatte og i kollegiet er Lillestrøm kommunes verdier styrende, verdiene er i praksis gjeldende i alle ledd.

For oss betyr verdiene:

Tillit: Åpenhet, anerkjennelse, ansvarlighet og respekt.

Inkludering: Tilhørighet, trivsel og samarbeid.

Nyskaping: Medvirkning, se nye muligheter, tilpasningsdyktighet og at man er løsningsorientert.

4 Barnehagen vår

Barnehagen er samlokalisert med Blaker skole og SFO. Vi har fokus på barns helhetlige læringsløp og ser muligheter på tvers av alderstrinn.

Barnehage, SFO og skole har hver sin egenart i et stort fellesskap og samarbeider godt om barns oppvekstvilkår. Utenfor barnehagen ligger skolehagen, der har vi lavvo, bålplasser, utendørsamfi og kasser for å så ulike vekster. Området fremmer mulighet for samarbeid på tvers, læring og lek. I gangavstand til barnehagen ligger Blaker Bo og omsorgssenter, barnehagen er en del av prosjektet Livsglede for eldre, og deltar også i prosjektet «Generasjonssang». På Bo og omsorgssenteret synger barna for de eldre, og de deltar i ulike aktiviteter sammen til glede for liten og stor. Barnehagen ligger i et rikt naturområde som vi ofte benytter i det pedagogiske tilbudet, barna får muligheten til å utfolde seg og utvikle forståelse for naturen og miljøet.

Vi deltar også i et internasjonalt samarbeid sammen med skolen knyttet til utviklingsarbeidet vårt med skolehagen. Vi har som mål at skolehagen skal være en lek og læringsarena med fokus på bærekraft og inkludering. Samfunnet i Europa står ovenfor store utfordringer knyttet til verdier som inkludering og mangfold, bærekraftig utvikling og digital transformasjon. Ved å samarbeide med kollegaer fra andre land om felles utfordringer kan vi være med å skape nye innovative løsninger.

Barnehagen har ca. 60 barn fordelt på 3 enheter, Kongle, Furu og Gran.

5 Barnehagens pedagogiske virksomhet

Barnehagens satsningsområde: Psykososialt barnehagemiljø og sosial kompetanse

I dette barnehageåret skal vi fortsatt fokusere på det psykososiale miljøet og det inkluderende barnehagemiljøet. Vi har over lang tid jobbet med dette, og personalet har fått økt kompetanse gjennom blant annet fagseminarer. Forskning viser at et inkluderende barnehagemiljø er viktig for barns utvikling. Vi skal jobbe forebyggende, men også gripe inn i de situasjonene som krever det.

En forutsetning for å fungere i samhandling med andre mennesker omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom samspill mellom barn og voksne. En av de viktigste tingene barn lærer i barnehagen er å omgås andre mennesker.

Barn utvikler først og fremst sosial kompetanse i det daglige samspillet med andre i hverdagen. Vi bruker hjertevekst som metode for å utvikle de ulike sosiale ferdighetene. Hjertevekst er et holdningsskapende arbeid som har til hensikt å skape gode mellommenneskelige relasjoner og forebygge diskriminering, utestengning, mobbing, krenkelser og uheldige samspillmønstre.

Hjertevekst består av mange ulike verdier og holdninger. Vi bruker hjertevekstverdiene når vi støtter og veileder barna. Gjennom samhandling og lek med andre utfordres barna til å se andres behov opp imot sine egne.

Kjennetegn på god praksis:

- Personalet møter alle barn med åpenhet, varme og interesse.
- Personalet arbeider systematisk for å fremme sosial og emosjonell kompetanse blant barn.
- Personalet har fokus på felleskap, samhold og trygghet.
- Barnehagen har rutiner for hvordan man møter barn som opplever mobbing og for foreldresamarbeidet rundt dette.
- Personalet har kunnskap om årsaker til mobbing og andre krenkelser, og har strategier for at mobbing og andre krenkelser ikke skal skje.
- Personalet skal bruke mangfoldet som en ressurs.

Progresjon ved inkluderende barnehagemiljø

Ved 1 års alder:

Personalet arbeider med å danne gode relasjoner til hvert enkelt barn, og bidrar til at barna bygger gode relasjoner seg imellom. Barnet får en begynnende forståelse for egne og andres følelser. Personalet har et fokus på at barnet skal oppleve trivsel, glede og mestring i hverdagen.

Ved 2-3 års alder:

Personalet har fortsatt et fokus på relasjonsbygging, både til enkelt barnet og barn i grupper. For å utvikle barnas empati og nestekjærlighet speiler personalet barnas følelser, hjertevekst som arbeidsmetode introduseres.

Ved 4-6 års alder:

Barnas relasjoner utvikles til vennskapsbånd, og personalet arbeider for å sikre at alle barn føler tilhørighet til et felleskap. Personalet bruker hjertevekst som metode i større grad, og alle barna får god kjennskap til denne metoden og utvikler sin empati ovenfor andre barn og voksne. Personalet har samtaler med barna om følelser, hva mobbing og krenkelser kan være. I denne alderen erfarer barna respekt for seg selv og andre, og de får kjennskap til mangfoldet i felleskapet.

Barnehagens satsningsområde: Inspirerende leke – og læringsmiljø

Vi ønsker å videreutvikle lekemiljøene våre. Vi skal ha fokus på at lekemiljøene er tilpasset barnegruppas ulike behov og utvikling. Lekemiljøene omfatter det usynlige miljøet som er de kulturelle og relasjonelle forholdene. Det omfatter også det synlige, fysiske miljøet, og disse bør sees i sammenheng. I barnehagen spiller rommet inn som en tredje pedagog, sammen med barna og de voksne. Fleksible og endringsvillige lekemiljøer åpner opp for tilpasninger og et mangfold av nye lekemuligheter (Kvalitetsplanen barnehage, kvalitetssikring av omsorgs-leke og læringsmiljø s. 7, 2020).

Kjennetegn på god praksis:

- Personalet tilrettelegger det fysiske rommet for variert lek.
- Personalet tilrettelegger for felles opplevelser som kan inspirere barna i leken.
- Personalet ser barnegruppas behov, og tilrettelegger lekemiljøet deretter.
- Personalet lar barna få medvirke til utvikling av lekemiljøet.
- Personalet utnytter lekearealet slik at lekemiljøene oppleves skjermet for barna.
- Personalet sørger for nok ressurser og materiell slik at alle kan delta i lek.

FNs bærekrafts mål

Barnehagen skal bidra til at barna kjenner til relevante bærekrafts mål. Barnehagen ligger nært natur og skogsområder, derfor er vi opptatt av å bli kjent med naturens mangfold og gi barna varierte naturopplevelser. Barnehageåret 2023/2024 skal barnehagene arbeide med følgende bærekraftsmål:

12.8. Innen 2030 sikre at alle mennesker i hele verden har relevant informasjon om og forståelse av bærekraftig utvikling og et levesett som er i harmoni med naturen

13.3 Styrke enkeltpersoners og institusjoners evne til å motvirke, tilpasse seg og redusere konsekvensene av klimaendringer og deres evne til tidlig varsling, samt styrke kunnskapen og bevisstgjøringen om dette.

Kjennetegn på god praksis:

- Personalet oppmuntrer barna til kritisk tenkning.
- Personalet veileder barna til å ta vare på bærbusker og frukttrær i barnehagens uteområde.
- Personalet oppfordrer barna til å plukke søppel når man er på tur i nærmiljøet.
- Personalet bruker naturen til læren om naturen kretsløp og høster av naturens spiselige vekster.
- Personalet veileder barna til å kildesortere
- Personalet benytter gjenbruksposer til skiftetøy.

Progresjon ved bærekraft:

Ved 1 års alder

Personalet arbeider med å gi barna en begynnende forståelse for å kildesortere. Vi kaster matrester i matavfall og matpapir i restavfall.

Ved 2 – 3 års alder

Personalet fortsetter med å gi barna en forståelse for kildesortering. Barna blir veiledet til å ta vare på barnehagens frukttrær og bærbusker. På tur får barna veiledning av personalet til hvordan egen og andres søppel skal ivaretas.

Ved 4 – 6 års alder

Barna kildesorterer på egenhånd, med veiledning av personalet. Barna blir introdusert for naturens kretsløp og gjenvinning. Barna får begynnende erfaring og oppmuntres til kritisk tenkning.

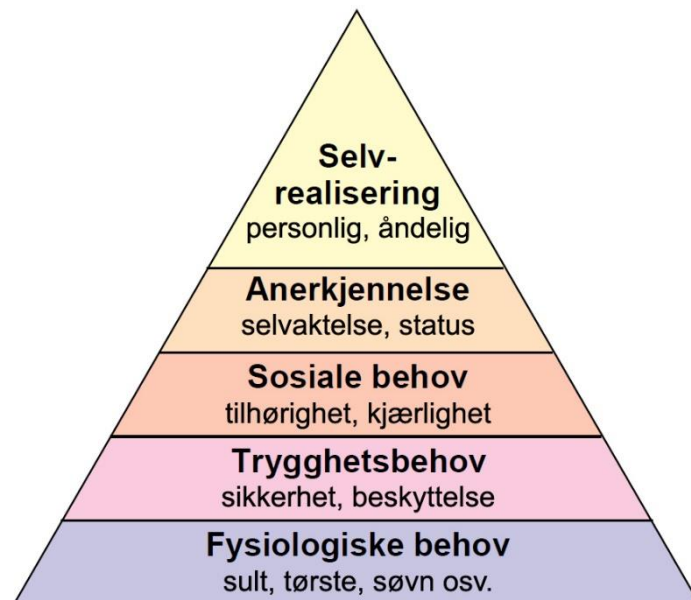

6 Barnas progresjon.

I vår barnehage er vi autoritative voksne som legger til rette for at alle barn kan utvikle seg, lære og oppleve fremgang. Vi er opptatt av å utvide og bygge videre på barnas interesser og gi de varierte erfaringer og opplevelser.

Omsorg

Vi forstår begrepet omsorg som både fysisk og psykisk omsorg og dette gjenspeiler personalets praksis. Barna skal bli respektert og få den støtten og hjelpen de har behov for. Fysisk omsorg handler for oss om å sørge for at alle barna får dekket sine primære behov, som sult, søvn, hygiene, trøst og fysisk nærkontakt. Psykisk omsorg handler om å anerkjenne barna, lytte til dem, møte de på en sensitiv, varm og trygg måte.

Maslows behovspyramide

Nadla.no

Progresjon i omsorg

Ved 1 års alder:

Personalet er på gulvet i samspill og relasjon sammen med barna. Personalet lar barna utforske enheten for så å vende tilbake igjen, når de føler behov for det (jf. trygghetsirkelen). Barna begynner å vise omsorg for hverandre ved å vise fysisk nærhet som for eksempel å gi hverandre en klem. Personalet er oppmerksomme på barnas kroppsspråk for å kunne tolke og forstå barnas behov. En stor del av omsorgen på Kongle handler om å imøtekomme barnas primære behov.

Ved 2-3 års alder:

Personalet veileder barna til å se utenfor «jag`et» og utvikle sine relasjoner. Personalet er oppmerksomme på barnas kroppsspråk for å kunne tolke og forstå barnas uttrykk og behov. De oppmuntrer til både å kunne gi og ta imot omsorg fra andre barn og voksne. Personalet på Furu veileder barna til å øve på selvstendighet. Personalets praksis er å være tett sammen med barna slik at de opplever mestring og får den hjelpen de trenger.

Ved 4-6 års alder:

Personalet har en viktig rolle i å motivere og veilede barna til å bli mer selvstendige i å vise omsorg for hverandre og kunne ta imot omsorg fra andre. Dette gjør personalet ved å være sensitivt aktive i lek, læring og aktiviteter. Personalet følger opp barnas egne følelsesuttrykk i samtaler for å speile de ulike følelsene.

Danning

Personalet i barnehagen skal veilede og støtte barna til å være nysgjerrige og utforske omverdenen. Vi skal bidra til at barn opplever selvstendighet, tør å ta egne valg og være aktive i et demokratisk felleskap. Dannelsesprosessen foregår hele livet i samspill med omgivelsene og med andre mennesker. Det er en forutsetning for å hevde egne meninger, evnen til kritisk tekning og delta i et demokrati. Personalet arbeider også med å støtte barna til å utvikle refleksjon over egne handlinger og væremåter. Gjennom gode dannelsprosesser settes barn i stand til å håndtere livet.

Kjennetegn på god praksis:

- Personalet viser interesse for det barnet utforsker og filosoferer sammen med barnet.
- Personalet anerkjenner barns valg.
- Personalet synliggjør ulikheter og ulike meninger på en positiv måte.
- Personalet deltar aktivt i samspill og lek med barna.
- Personalet møter hvert enkelt barn og sørger også for at barnet ivaretas i et fellesskap.
- Personalet sørger for at alle barn får erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen.
- Personalet jobber med hjertevekst som metode for å synliggjøre verdier og normer.

Progresjon i danning

Ved 1 års alder:

Personalet bruker trygghetssirkelen aktivt slik at barna opplever trygge rammer for utforskende lek. Personalet anerkjenner og møter barnets signaler, og gir positiv respons.

Ved 2-3 års alder:

Personalet er rollemodeller gjennom empatiske handlinger. Lek og hverdagssituasjoner brukes aktivt av personalet for å anerkjenne ulikheter. Personalet er støttende og deltar aktivt i å være nysgjerrige sammen med barna på omverdenen. Barna opplever støtte fra personalet i å uttrykke synspunkter og skape mening.

Ved 4-6 års alder:

Personalet hjelper barna med å se og ta ulike perspektiver og bruker filosofiske samtaler som metode. Barna får støtte i å ta selvstendige valg. Personalet formidler verdier og normer som er viktige for fellesskapet. Samtidig øver vi på demokratiske prosesser gjennom barns egen medvirkning.

Lek

Leken er en viktig del av barns hverdag, og i barns verden er lek og læring uatskillelige. I leken skaffer barn seg varierte opplevelser og erfaringer. I leken får barn muligheten til å tøyne sine egne grenser. For å hjelpe barna til å utvikle god lekekompetanse må de voksne være aktivt til stede i leken og vurdere hvordan de bør hjelpe til. Leken har en viktig egenart i seg selv, som barns egen kultur, sosialt samspill og opplevelse. I leken utvikler blant annet barna språk, relasjoner og vennskap.

Kjennetegn på god praksis:

- Personalet deltar i leken.
- Personalet hjelper barna å inkludere hverandre i leken.
- Personalet skjærer god lek og lar barna få mulighet til å avslutte leken.
- Personalet tilrettelegger det fysiske rommet inne og ute for variert lek.
- Personalet tilrettelegger for felles opplevelser som kan inspirere barna i leken.
- Personaler veileder barna hvis leken medfører uheldige samspillsmønstre.

Progresjon i lek

Ved 1 års alder:

Lek i denne alderen er preget av kroppslig lek (funksjonslek). Barnet utforsker verden, seg selv og gjenstander gjennom sansene og de store muskelgruppene. I denne alderen er «jeg'et» i sentrum.

Ved 2-3års alder:

Barn i denne alderen er opptatt av fysisk lek og å bruke kroppen variert. På dette utviklingsstadiet leker ofte barn ved siden av hverandre og imiterer det de andre barna gjør. Ved 3 års alder begynner barnet med liksom lek.

Ved 4-6 års alder:

I denne alderen er rolleleken en viktig del av barns hverdag. Leken er mer systematisk og foregår oftere sammen med andre barn. Grunnlaget for all rollelek er barns opplevelser og erfaringer fra dagliglivet, hvor de prøver ut ulike væremåter og strategier. I denne alderen er det ofte flere barn som leker sammen, de skaper et felleskap igjennom leken. Humor og glede er en viktig grunnpilar for videre motivasjon.

Læring

Personalet skal legge til rette for et godt læringsmiljø. I barnehagen er prosessen det viktigste. Personalet er opptatt av barns medvirkning inn i hverdagen. Personalet tilbyr ulike materialer og redskaper som kan bidra til en meningsfull samhandling, på den måten vil et læringsfelleskap kunne oppstå. Barns nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser.

Kjennetegn på god praksis:

- Personalet skal tilrettelegge for et inkluderende felleskap.
- Personalet skal tilrettelegge for at barn kan bidra i egen og andres læring.
- Personalet skal være oppmerksomme på barns interesser og engasjement og legge til rette for læring i ulike situasjoner.
- Personalet skal støtte barns læringslyst og tiltro til egne evner.
- Personalet skal sørge for at barn får rike og varierte opplevelser, erfaringer, utfordringer og mestringsopplevelser.

Progresjon i læring

Ved 1 års alder:

Personalet er viktige som rollemodeller for barns læring i denne alderen. Personalet gir muligheter til læring gjennom å introdusere nye opplevelser, slik at barnet kan samle førsthåndserfaringer. I denne alderen er barnet avhengig av konkrete i sin læring.

Ved 2-3 års alder:

Personalets rolle er fortsatt viktig i barns læring, og i situasjonsavhengig læring oppnår barnet best progresjon. Samtidig begynner barnet å utforske mer på egenhånd, og personalets rolle er å støtte, svare på barnets spørsmål gjentatte ganger slik at læringen blir internalisert.

Ved 4-6 års alder:

Personalets rolle er å støtte barnet slik at de kan være nysgjerrig og utforskende. Barnet er nå på et kognitivt nivå hvor de kan forstå situasjonsuavhengig læring i større grad, og bruker tidligere internalisert kompetanse til å utvide egen forståelse. Barna bruker hverandre i større grad for å oppnå ny læring enn tidligere. Personalets rolle er å være en undrende partner i barnas ulike læringsprosesser.

Mangfold

Personalet skal fremme respekt for menneskeverdet ved å synliggjøre, verdsette og fremme mangfold og gjensidig respekt. Videre skal personalet synliggjøre et mangfold i familieformer og sørge for at alle barn får sin familie speilet i barnehagen. Personalet skal fremme likeverd og likestilling uavhengig av kjønn, funksjonsevne, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk, etnisitet, kultur, sosial status, språk, religion og livssyn. Personalet skal motvirke alle former for diskriminering og fremme nestekjærighet. Vi bruker blant annet hjertevekst som metode.

Kjennetegn på god praksis:

- Personalet møter alle barn på lik måte uavhengig av barnets bakgrunn.
- Personalet arbeider i barnegruppa med å synliggjøre de ulike familiene som er representert.
- Personalet legger til rette for å markere de kristne høytidene, Eid, samefolkets dag, FN-dagen, og andre kulturelle markeringer.
- Personalet skal bidra til at alle barn føler seg sett og anerkjent som et individ og i fellesskapet.
- Personalet reflekterer over egne holdninger for best mulig og kunne formidle og fremme mangfold, likeverd og likestilling.
- Personalet møter uønsket atferd, som krenkelser og hets, på en måte som bidrar til refleksjon, innsikt og godt miljø for alle
- Personalet legger til rette for felles opplevelser og aktiviteter som kan skape tilhørighet, fellesskap og vennskap

Progresjon i mangfold:

Ved 1 års alder:

Personalet utarbeider et hus i samarbeid med foreldrene, med bilder av barnets nære familie. Huset henges opp på enheten, og er en aktiv del av barnets lekemiljø. Personalet er aktive i samhandling med barna i samtaler om bildene, både med enkelt barn og i felleskap. Personalet introduserer barna for de ulike markeringene på et enkelt nivå med fokus på likheter og ulikheter.

Ved 2 – 3 års alder:

Personalet utarbeider en bok i samarbeid med foreldre, med bilder av barnets nære familie. Boka blir plassert i bokhylle på avdelingen, personalet oppmuntrer og deltar i samspill rundt boka både med enkelt barn og i felleskap. Personalet legger til rette for de ulike markeringene, og barna får en begynnende forståelse for mangfold, andre religioner og kulturer. Personalet skal legge til rette for hvordan alle kan lære av hverandre, og fremme barnas nysgjerrighet og undring over likheter og forskjeller.

Ved 4 – 6 års alder:

Personalet er aktivt i samtaler med barna om de ulikhetene og likhetene som finnes representert i barnegruppa, og jobber aktivt med et inkluderende barnehagemiljø. Samtidig legger personalet til rette for at barna skal få erfaringer med mangfoldet som finnes i hele verden. Personalet legger til rette for at barna aktivt kan delta i de ulike markeringene igjennom barnehageåret. Personalet er opptatt av barnas egen medvirkning og naturlige nysgjerrighet i hverdagen, og er gode samtalepartnere for å skape undring og læring.

Språkstimulering i barnehagen

Personalet er bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Personalet skal anerkjenne og verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk, herunder tegn til tale. Språk er personlig og identitetsdannende, gjennom språk lærer vi å forstå verden, får innsikt i oss selv og blir en del av et større felleskap. Personalet jobber også med alternativt supplerende kommunikasjon gjennom bildestøtte og bruk av enkle tegn.

Kjennetegn på god praksis:

- Personalet hjelper barnet med å sette ord på følelser, uttrykk og opplevelser.
- Personalet introduserer barnet for rim, regler og sanger.
- Personalet benytter bilder og konkrete i hverdagen.
- Personalet bruker hverdagssituasjoner og er aktive i leken for å stimulere språkutviklingen.
- Personalet støtter barn som har ulike former for kommunikasjonsutfordringer. Barn som er lite språklig aktive, som er flerspråklige eller som har forsinket språkutvikling.
- Personalet tilrettelegger for at alle barn blir inkludert i samtaler og gir de positive erfaringer ved bruk av språket som kommunikasjonsmiddel.

Progresjon i språkutviklingen

Ved 1 års alder:

I denne alderen etableres grunnleggende kommunikasjons ferdigheter. Personalet sørger for å være oppmerksomme på barnets interesser og bruker blikkontakt og et enkelt språk for kommunikasjon. I denne alderen babler barnet med konsonant – og vokalforbindelser, har forståelse for noen ord, reagerer på navnet sitt og mestrer turtakning. Når barnet har fylt året begynner barnets språkspurten, barnet begynner å vise stor interesse for omgivelsene rundt seg.

Ved 2-3 års alder:

Språkspurten fortsetter og barnet øker ordforrådet sitt, og den grammatiske utviklingen begynner å skje. Personalet er en viktig språkmodell for videre språkutvikling da barnet begynner å imitere språket. Barnet begynner aktivt å ta i bruk språket i leken, og gjengir kjente sanger og regler. Spørreord begynner å komme på plass, og ulike fargenavn. Personalet prøver alltid å tolke det barnet prøver å uttrykke og gjentar det med korrekt grammatikk.

Ved 4-6 års alder:

Barnet begynner å eksperimentere mer med språket, og språket er mer fremtredende i leken. Barnet mestrer å fortelle lengre sammenhengende fortellinger og kjenner til ulike kulturelle uttrykk i tekster. Barnets grammatiske utvikling blir mer helhetlig og barnet lærer blant annet preposisjoner, adjektiv og spørreord. Personalet gir rom for barnas egne fortellinger og gjentar med rett uttale eller grammatikk. Barna får kjennskap til bokstaver og tall, og viser interesse for lekeskriving. Personalet legger til rette for gode samtaler, og viser engasjement for barnets egne interesser.

Barnehagens digitale praksis

Barnehagen har en digital praksis som bidrar til barnas lek, kreativitet og læring. Bruken av digitale verktøy skal ikke dominere som arbeidsmetode, men være en støtte i det pedagogiske arbeidet for å kunne nå rammeplanens føringer for barns læringsprosesser. Det skal også være med på å gi et rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn (KD, 2017, s.44).

Ulike typer programvare kan brukes som en del av leken og gi støtte i læring og skapende virksomhet. Barnas naturlige nysgjerrighet er et godt utgangspunkt for bruk av digitale verktøy.

Kjennetegn på god praksis:

- Personalet skal utøve god dømmekraft ved informasjonssøk for å ivareta opphavsrett og ha god kildekritikk.
- Personalet skal ivareta barns personvern.
- Personalet skal legge til rette for at barn utforsker, leker, lærer og selv skaper noe gjennom digitale uttrykksformer.
- Personalet skal delta aktivt i barns mediebruk.
- Personalet skal bidra til at barn utvikler begynnende etisk forståelse for digitale medier.

Progresjon i digitale praksis

Ved 1 års alder:

Barnet skal få kjennskap til digitale verktøy igjennom ulike hverdagsrutiner. Barnet er med i prosess hvor man tar bilder, printer disse ut eller viser på skjerm for barnet. I samspill med personalet kan barnet ta i bruk enkle apper. Barn i denne alderen liker enkle bilder og musikk/lyd fra elementer de kjenner fra egen hverdag som for eksempel dyr, kjøretøy osv. Appen *Sound Touch* er egnet for slikt arbeid.

Ved 2-3 års alder:

I denne alderen videreutvikler barnet sin forståelse for digitale verktøy, barnet kan i større grad mestre bruken av nettbrett selv. Det å gå på skattejakt etter kjente elementer med kamera er en fin øvelse, sammen med personalet kan barnet få velge ut bilder de ønsker å printe ut/ vise på storskjerm. Barnet har nå en bedre øye-hånd koordinasjon og kan prøve ut mer krevende apper som *Bukkene Bruse* og ulike puslespill apper. I tillegg kan digitale verktøy være med inn i en begynnende rollelek, en iPad kan brukes som kassaapparat for butikklek.

Ved 4-6 års alder:

I denne alderen skal barnet utvikle en begynnende etisk forståelse for bruk av digitale verktøy. Personalet i barnehagen skal veilede barna i bruken av digitale verktøy. Personalet må i samtaler med barna utvikle en forståelse for eget og andres personvern. Barnet introduseres for enkel koding igjennom lek. De skal kjenne på mestringsfølelse når det gjelder ulike digitale uttrykksformer. *Book Creator* er en god app for de større barna, hvor de får prøve å lage egne produkter og må bruke de kunnskapene om digitale verktøy de har tilegnet seg.

7 Barnehagens arbeid med endring, fagutvikling og implementering

Barnehagen er opptatt av kvalitet i alle ledd. Vi har en høy faglig kompetanse i personalgruppa. Vi har både pedagoger og fagarbeidere med videreutdanninger. Vårt miljø er preget av nysgjerrige, utforskende voksne som holder seg oppdatert på ny forskning i barnehagefeltet. Pedagogene tar ansvar for å lede refleksjons – og læringsprosesser, slik videreutvikler personalet sine evner og lærer i et felleskap.

Hver enhet har en pedagog som er ansvarlig for det organisatoriske arbeidet og en som har ansvar for det faglige. På den måten sikrer vi at begge områdene blir godt ivaretatt. Pedagogene i barnehagen skal sette i gang og lede lærings-, utviklings- og endringsprosesser i personalgruppa. Dette for å sikre at barnehagens verdigrunnlag og intensjoner etterleves i det daglige arbeidet. For oss er det viktig å løfte opp ulike temaer til diskusjon i både ledergruppa og i personalgruppa.

Kjennetegn på god praksis:

- Planer og aktiviteter som har barnets beste og felleskapet i fokus.
- Personalet gir konkrete tilbakemeldinger på praksisutøvelsen til hverandre.
- Veiledning brukes som metode.
- Faglige og etiske vurderinger inngår i det pedagogiske arbeidet.
- Vi vurderer om valg av arbeidsmåter bidrar til å oppfylle samfunnsmandatet.
- Personalet søker ny kunnskap og tør å prøve ut nye arbeidsmetoder.
- Vi utfordrer eksisterende praksis.

8 Vurdering og analyse av måloppnåelse 2023-2024

Kunnskap om barnegrupper og enkeltbarns trivsel og allsidige utvikling er viktig for å gi alle barn et tilrettelagt tilbud i tråd med Lov om barnehager og Rammeplanen for barnehager. Barnets erfaringer og synspunkter skal inngå i vurderingsgrunnlaget (KD, 2017, s. 38-39). Personalet vurderer det pedagogiske arbeidet ut ifra gjeldene styringsdokumenter, brukerundersøkelser og barnesamtaler. Vurderingsarbeidet bygger på refleksjoner som både personalet og foreldrerepresentantene er involvert i. Våre felles møtearenaer er viktig for dette arbeidet, refleksjon bidrar til lik forståelse av ulike områder. Dette gir et utgangspunkt for videre planlegging og gjennomføring. Foresatte og personalet har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling. Barnehagen og skolen har et felles samarbeidsutvalg (SU) hvor det sitter representanter fra foresatte, ansatte, elever og en politisk representant. SU skal fremme felles interesser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foresatt gruppen skaper et godt barnehagemiljø. Vi gjennomfører brukerundersøkelser og resultatene fra undersøkelsen tas opp i SU, HMS-gruppa og i personalgruppa.

9 Plan for kvalitetsutvikling og implementering.

<ol style="list-style-type: none"> 1. Fokusområde fra Virksomhetsplan barnehageområdet 2. Fokusområde knyttet til Implementering av Kvalitetsplanen for omsorg- leke og læringsmiljø 3. Barnehagens utviklingsområder (knyttet til barnehagens evaluering og analyse av eget ståsted/arbeid)
<p>1. Virksomhetsplan barnehageområdet</p> <p>Mål 2023/24: 1.1 Barnehagen har kunnskap om og gode rutiner for arbeid med psykososialt barnehagemiljø</p> <p>Tiltak 1.1.1 Personalet kartlegger barns trivsel ved systematisk observasjon</p>
<p>2. Kvalitetsplanen for omsorg- leke og læringsmiljø</p> <p>Mål 2023/24: 2.1 Barnehagens fysiske og psykiske leke – og læringsmiljø skal bidra til et inkluderende og inspirerende fellesskap 2.2 Barnehagen har økt bevissthet og forståelse av den autoritative voksnes ansvar for relasjonskvaliteten</p> <p>Tiltak 2.1.1 Personalet er tilgjengelige for barna og avpasser sin støtte og involvering etter barnas behov.</p> <p>Tiltak 2.2.1 De voksne ser, forstår, bekrefter og responderer på barnas signaler</p>
<p>3. Barnehagens utviklingsområder - språkmiljø</p> <p>Mål 2023/24 3.1 Alle barn skal få oppleve aktiv språkstimulering igjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling.</p> <p>Tiltak 3.1.1 Personalet velger ut bøker, rim, regler og sanger tilpasset barnegruppen og som repeteres. 3.1.2 Personalet forteller og leser om ulike temaer, forklarer og repeterer sentrale ord og begreper tilknyttet tema.</p>

10 Overganger

En trygg overgang sikrer barna tilhørighet og trivsel når det skjer en endring. Vi jobber for at alle overganger skal bli gode for alle barn. Lillestrømbarnehagene har felles kvalitetsplan for tilvenning, som sikrer en trygg og god barnehagestart. For å sikre en trygg overgang fra barnehage til skole, bruker vi kommunes kvalitetsplan for overgang fra barnehage til skole og SFO. Vi bruker trykghetsirkelen aktivt i vår barnehage.

Før barnet begynner i barnehagen:

I forkant av oppstart blir foreldrene invitert til et foreldremøte med informasjon om barnehagen. Barnehagen inviterer til besøksdager, da kan familien komme og hilse på personalet, barna og enheten de skal begynne på. Barnehagen sender et velkomstbrev og pedagogisk leder gjennomfører en foreldresamtale.

Når barnet begynner i barnehagen:

Når barnet skal begynne i barnehagen har vi et tett foreldresamarbeid slik at barnet får en trygg og god start. Personalet arbeider aktivt med å etablere relasjoner til barna slik at de opplever tilhørighet og trygghet.

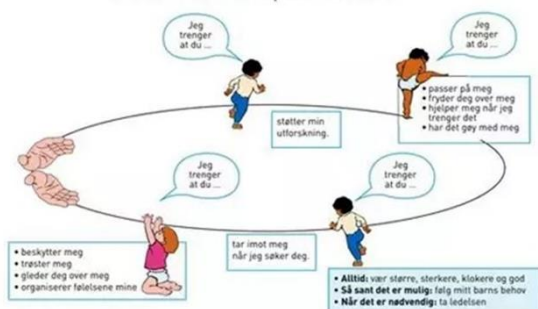
Barnehagen tilpasser rutiner og følger tett opp det enkelte barn og den enkelte familie. Vi tilpasser tilvenningsperioden etter barnets behov. I tilvenningsperioden anbefaler vi foresatte å sette av minimum fem dager.

Overganger innad i barnehagen:

På våren før barna skal bytte enhet i barnehagen gjennomfører personalet besøksdager hvor barna er på besøk på den enheten de skal begynne, skolestarterne går til SFO og i skolegården. Personalet som er på den aktuelle gruppa følger barna på besøksdagene. Gjennom barnehageåret er det flere naturlige møtepunkter som også er med på å sikre en trygg og god overgang. To til seks uker etter oppstart på ny enhet, har pedagogisk leder samtale med foreldrene.

Overgang fra barnehage til grunnskole:

Barnehagen har flere treffpunkter med skolen. Hvert år er femteklasse lese-venner for barnehagebarna en dag i uka, noe som bidrar til å bygge relasjon mellom barn og fremtidig faddere. Barna blir også kjent ved felles arrangementer igjennom året og felles bruk av uteområdene. Med foreldrenes samtykke overføres informasjon av betydning for barnet til skolen for at barnet skal få en så god skolestart som mulig. Vi følger Lillestrøm kommunes rutiner for overgang mellom barnehage og skole.

Trykghetsirkelen

Brandtzæg, Torsteinson og Øiestad, 2015.

11 Foreldresamarbeid

Barnehagen legger til rette for foreldresamarbeid og god dialog med foresatte. Foresatte har ansvar for barns oppdragelse og danning, barnehagen representerer et komplimenterende miljø til hjemmet. Levering – og hentesituasjonen er en god arena for kommunikasjon i hverdagen mellom barnehagen og hjemmet.

En gang i året er det foreldreråd, samarbeidsutvalget (SU) møtes fire til seks ganger i året. Vi inviterer til foreldremøter og utviklingssamtaler. Barnehagen har et eget foreldresamarbeidsutvalg (FAU) med egne vedtekter. FAU bidrar med sosiale arrangementer for å skape et inkluderende miljø for alle barn og foresatte.

Kjennetegn på god praksis:

- Samarbeid mellom hjem og barnehage skal alltid ha barnets beste som fokus.
- Å ha en god dialog ved de naturlige møtepunktene sørger vi for gjensidig informasjon, og mulighet for medvirkning.
- Beskjeder fra foresatte skal formidles til alle på enheten.
- Foresatte og personalet har ansvaret for gjensidig respekt og åpen dialog.
- Foresatte og personalet bruker kommunikasjonsplattformen Vigilo for å dele informasjon og opprettholde god dialog.
- Personalet omtaler foresatte på en positiv måte

12 Våre samarbeidspartnere

- Pedagogisk psykologisk avdeling (PPA)
- Helsestasjon
- Blaker skole
- Barneverntjenesten
- Psykisk helse og familiestøtte
- Tildeling barn- og unge
- Bedre tverrfaglig innsats (BTI)
- NAV
- Blaker Bo og omsorgssenter
- Jensrud barnehage
- Camemberten barnehage

13 Kalender

Måned:	Dato:	Aktivitet:	Informasjon:
August	14.08.23	Planleggingsdag	Barnehagen er stengt
August	15.08.23	Planleggingsdag	Barnehagen er stengt
August	16.08.23	Planleggingsdag	Barnehagen er stengt
August/september	Uke 35	Bli kjent kveld	FAU arrangerer
September	13.09.23	Foreldreråd og foreldremøte	Valg av SU representanter, informasjon
September	Uke 38	Brannvernuke	For barn og ansatte
Oktober	19.08.23	Fotografering	Utestemme tar bilder
Oktober	24.10.23	FN-dagen	Familiecafe
Desember		Julefest	FAU arrangerer
Desember	13.12.23	Lucia	Kl. 15:30, foreldrene inviteres. Revene går Lucia tog.
Desember	20.12.23	Nissefest	For barn og ansatte
Januar	02.01.24	Planleggingsdag	Barnehagen er stengt
Januar/februar		Vinteraktivitetsdag	Lek og aktivitet i snø
Februar	06.02.24	Samefolkets dag	For barn og ansatte
Februar	16.02.24	Karneval	For barn og ansatte
Mars		Barnehagedagen, besteforeldrefest	Besteforeldre inviteres på utstilling og cafe.
Mars	22.03.24	Påskelunsj	For barn og ansatte
April	12.04.24	Markering eid	For barn og ansatte
Mai	16.05.24	Øve til nasjonaldagen	Gå sammen med skolen
Mai	10.05.24	Planleggingsdag	Barnehagen er stengt
Mai		Besøke Blaker kirke og Blaker Skanse	Rever
Juni	06.06.24	Sommerfest	Underholdning og tapas-bord
Juni	13.06.24	Sommertur for ekorn og harer	Hjorteparken for barn og ansatte
Juni	11.06.24	Sommertur for rever	Tangen dyrepark? for barn og ansatte
Juni	Uke 25	Mangfold uke	For barn og ansatte

14 Kontaktinformasjon

Styrer	Elisabeth Odden Mail: elisabeth.oddn@lillestrom.kommune.no Telefon: 404 00 177
Kontaktinformasjon	Hovednummer: 404 00 177 Kongle: 941 38 970 Furu: 911 32 698 Gran: 911 35 789 Besøksadresse: Skåningsrudveien 30, 1925 Blaker
Innbyggerportal	www.lillestrom.kommune.no

15 Kildehenvisning/bakgrunnsdokumenter

Lov og forskrifter

Kvalitetsplan

Kvalitetsplan for tilvenning

Veileder fra kunnskapsdepartementet

Veileder fra utdanningsdirektoratet

